

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34102
Nom	Farmacoepidemiologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1201 - Grau de Farmàcia	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	5	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1201 - Grau de Farmàcia	37 - Farmacoepidemiologia	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MORALES SUAREZ-VARELA, MARIA MANUELA	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

La Farmacoepidemiologia és una matèria optativa que s'ofereix per a completar la formació dels futurs graduats en Farmàcia en l'àmbit del medicament, aplicant les eines i el mètode epidemiològic per a la investigació i estudi de la seua utilització correcta i avaluació dels riscos, interaccions i contraindicacions, així com la seua relació amb l'economia a través de les anàlisis de cost-efectivitat per a la selecció adequada dels mateixos.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver cursat les matèries bàsiques (estadística, química, bioquímica i fisiologia). És recomanable haver adquirit coneixements bàsics de farmacologia i tecnologia farmacèutica.

COMPETÈNCIES

1201 - Grau de Farmàcia

- Reforçar l'adquisició de les competència generals del pla d'estudis.
- Conèixer el concepte de farmacoepidemiologia i de l'estudi de la lògica epidemiològica en la valoració del medicament.
- Conèixer i valorar l'ús de les tècniques de farmacoepidemiologia i dissenyar estudis farmacoepidemiològics.
- Conèixer les aplicacions de la farmacoepidemiologia en el camp dels assajos clínics i en l'estudi dels efectes adversos dels medicaments.
- Adquirir coneixements per realitzar estudis d'utilització de medicaments i de farmacovigilància.
- Adquirir coneixements de farmacoeconomia fonamentalment aplicats a les anàlisis de cost-efectivitat en el medicament.
- Conèixer les raons i tècniques per a la selecció de medicaments.
- Conèixer els medicaments essencials i adquirir coneixement en les tècniques d'informació i educació sobre el medicament.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats de l'aprenentatge deuen de conduir a:

1. Conèixer el concepte de farmacoepidemiologia i de l'estudi de la lògica epidemiològica en la valoració del medicament. Conèixer i valorar els determinants de la salut.
2. Conèixer i valorar l'ús de les tècniques de farmacoepidemiologia i dissenyar estudis farmacoepidemiològics. Conèixer els mètodes i mitjans d'educació sanitària.
3. Conèixer les aplicacions de la farmacoepidemiologia en el camp dels assajos clínics i en l'estudi dels efectes adversos dels medicaments. Conèixer les tècniques i aplicacions en el camp de la sanitat ambiental, sanejament i higiene industrial fonamentalment en la indústria farmacèutica.
4. Adquirir coneixements per a realitzar estudis d'utilització de medicaments i de farmacovigilància. Adquirir els coneixements sobre epidemiologia i prevenció de malalties transmissibles i no transmissibles.
5. Adquirir coneixements de farmacoeconomia fonamentalment aplicats a les anàlisis de cost-efectivitat en el medicament. Adquirir coneixements sobre planificació i prevenció de riscos laborals.
6. Conèixer les raons i tècniques per a la selecció de medicaments.

7. Conèixer els medicaments essencials i adquirir coneixement en les tècniques d'informació i educació sobre el medicament.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. ESTUDIS D'UTILITZACIÓ DE MEDICAMENTS

El medicament: el benefici en relació al risc. Farmacoepidemiologia. Concepte. Història. Mètodes dels estudis d'utilització de medicaments. Unitats de mesura. Paràmetres de mesura de la qualitat. Bases de dades de consum. Dades de morbiditat i mortalitat aplicades a l'estudi dels efectes indesitjables produïts per drogues i medicaments. El sistema de notificació espontània de reaccions adverses i el Programa de Farmacovigilància de l'OMS. Mètodes de vigilància postcomercialització: La monitorització d'esdeveniments lligats a prescripció. Estudis d'hàbits de prescripció mèdica. Estudi de compliment de la prescripció. Vigilància orientada a problemes específics

2. DISENY D'ESTUDIS EN FARMACOEPIDEMIOLOGIA

Tipus d'estudis en Farmacoepidemiologia. Estudis de Farmacovigilància o monitorització de fàrmacs. Disseny cas-control en Farmacovigilància. Selecció de casos i controls. Disseny cas-control en Farmacovigilància. Informació sobre exposicions. Disseny de cohort en l'anàlisi dels efectes indesitjable dels medicaments. La detecció de reaccions adverses. Vigilància intensiva en pacients hospitalitzats. Entre l'assaig clínic i l'Epidemiologia: superposicions. Entre l'assaig clínic i l'Epidemiologia: límits i investigació. Tipus d'estudis en Farmacoeconomia. Avaluació econòmica dels medicaments: costos. Avaluació econòmica dels medicaments: Farmacoeconomia. Avaluació econòmica dels medicaments: Anàlisi cost-efectivitat. Selecció de medicaments a nivell nacional. Selecció de medicaments a nivell internacional. Medicaments essencials en atenció primària de salut. Informació i educació sobre els medicaments.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	26,00	100
Pràctiques en aula informàtica	10,00	100
Tutories reglades	5,00	100
Preparació de classes de teoria	50,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	17,50	0
TOTAL	108,50	

METODOLOGIA DOCENT

Clases teóricas.- Clases presenciales destinadas a la presentación por parte del profesor de los conceptos y contenidos más importantes de cada tema con la finalidad de que el estudiante adquiera los conocimientos relacionados con la materia. Se potenciará la participación del estudiante.

Tutorías.- Los alumnos acudirán a ellas en grupos reducidos. En ellas, el profesor evaluará el proceso de aprendizaje de los estudiantes de un modo globalizado. Igualmente, las tutorías servirán para resolver todas las dudas que hayan podido surgir a lo largo de las clases y orientará a los estudiantes sobre los métodos de trabajo más útiles para la resolución de los problemas que se les puedan presentar. El profesor podrá plantear cuestiones y problemas específicos según las necesidades de los estudiantes.

Classes pràctiques de laboratori d'informàtica.- Es realitzen en aula d'informàtica. Es tracta de pràctiques relacionades amb la resolució de casos pràctics per mitjà de l'ocupació de sistemes informàtics. Estan destinades a complementar y/o consolidar els coneixements teòrics, per mitjà de l'aplicació pràctica dels mateixos.

AVALUACIÓ

Avaluació teòrica: l'adquisició de coneixement s'avaluarà per mitjà d'una prova escrita que versarà sobre els continguts del programa teòric. Contribuirà al 80% de la qualificació final. Per a superar la prova escrita és necessari obtenir una qualificació igual o superior de 5.0 per a sumar les avaluacions corresponents a les tutories i pràctiques d'informàtica.

Avaluació de les tutories: es valorarà la preparació, contingut i exposició dels treballs; progrés en l'ús adequat del llenguatge científic; plantejament de dubtes; esperit crític i capacitat de col·laborar en grups, tot això contribuirà a la nota final amb un 10% de la nota final, sent obligatòria la seua assistència.

Avaluació de pràctiques d'informàtica: es realitzarà en funció de l'informe del professor sobre l'actitud, aprofitament i procés d'aprenentatge, de la valoració de la memòria que presentara l'estudiant al final del període de pràctiques, dels resultats obtinguts. Contribuirà al 10% de la qualificació final, sent obligatòria la seua assistència. En el cas de la no assistència justificada, se li assignarà a l'alumne una plaça en un altre grup de pràctica

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Argimón JM, Jiménez J, Ed. Métodos de investigación clínica y epidemiológica. Barcelona: Harcourt, 2004.
- Fletcher RH, Fletcher SW, Wagner EH. Epidemiología Clínica. 2ª ed. Madrid: Elsevier-Masson, 2007.

- Laporte JR, Togoni G. Principios de epidemiología del medicamento. Barcelona: Salvat.
- Sacristán JA, Badía X, Rovira J. Farmacoeconomía: Evaluación económica de Medicamentos. Editores Médicos S.A. 1995.

Complementàries

- Drummond M, Stoddart GL, Torrance GW. Métodos para la evaluación económica de los programas de atención de la salud. Ed. Días de Santos, 1991.
- Segundo Informe del Comité de Expertos de la OMS. Uso de Medicamentos esenciales. Organización Mundial de la Salud. Serie de informes Técnicos 722. Ginebra: Organización Mundial de la Salud, 1985.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Descripció de continguts

Es mantenen els continguts previstos en la Guia Docent.

Volum de treball

1. Es manté el pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent del curs 2019-2020.
2. 26 hores de classes de teoria que si és possible s'impartiran de manera presencial. Si la situació sanitària així ho requerira, aquestes classes s'impartirien en modalitat no presencial. En aquest cas, s'impartirien mitjançant l'Aula Virtual en els dies i hores establides per la UV per videoconferència síncrona i amb el suport de materials pujats a l'Aula Virtual.
3. Es mantenen les 10 hores de pràctiques a l'aula informàtica en modalitat presencial en grups reduïts garantint les mesures de seguretat necessàries, en la mesura que siga possible. en els dies i hores establides per la UV.
4. Es mantenen les 5 hores de tutories reglades en modalitat presencial en grups reduïts garantint les mesures de seguretat necessàries, en la mesura que siga possible. en els dies i hores establides per la UV.

Metodologia docent

La metodologia docent inclourà, en la mesura que siga possible, els materials previstos en la guia docent del curs 2019-2020 per a la docència presencial a la qual li ho podran afegir les metodologies llistades a continuació segons les necessitats del curs i la valoració del professorat:

1. Pujada de materials a l'Aula Virtual
2. Proposta d'activitats per Aula Virtual
3. Videoconferència síncrona BBC
4. Videoconferència asíncrona BBC
5. Transparències locutadas
6. Debats en el fòrum
7. Problemes/exercicis resolts
8. Vídeos gravats en el laboratori
9. Treballs amb simuladors o paquets de càlcul
10. Desenvolupament de projectes
11. Tutories mitjançant videoconferència
12. Fòrum en Aula Virtual

Avaluació

Per a la realització d'exàmens, i per a assegurar el rigor i equitat en les avaluacions, sempre estem obligats a principis ètics que tots comprem. En aquestes circumstàncies excepcionals en les quals estem, es demana als alumnes que extremen el seu compromís ètic per a la realització de l'examen teòric i altres activitats avaluable.

L'avaluació teòrica es realitzarà en la data i hora programada i indicada pel centre.

Complementàriament, demanem que es tinga en compte que les altres activitats programades (pràctiques, seminaris i tutories), que per definició són avaluable, es duren a terme segons el calendari establert en la mesura que siga possible en grups reduïts garantint les mesures de seguretat necessàries.

La qualificació final es calcularà a partir de la ponderació dels següents components: 60% de teoria, 15% de pràctiques i 15% tutories i 10% d'avaluació contínua.

Es fa explícit que, per a fer mitjana de nota, és necessari haver obtingut almenys un 5 en l'examen teòric.

La Matrícula d'Honor serà la millor nota superior a 9.0.

A continuació, es descriu l'avaluació dels diferents components:

1. La teoria s'avaluarà mitjançant una prova de teoria de 5 preguntes (examen de resposta en text lliure) que es desenvoluparà de manera presencial si és possible o a través de l'Aula Virtual en cas de ser necessari la seua administració en modalitat no presencial.

Les preguntes seran realitzades pels professors que han impartit l'assignatura de manera proporcional a la docència impartida i en l'idioma impartit.

En cas que l'examen es desenvolupe de manera no presencial:

Aquells alumnes amb circumstàncies excepcionals, (discapacitat/diversitat funcional, defunció d'un familiar, treballar en el sistema sanitari, no tindre accés adequat a internet, etc.) han de comunicar-ho a la coordinadora de l'assignatura al més prompte possible i sempre prèviament a l'examen per a valorar les possibles alternatives.

Aquells alumnes que tinguen problemes d'accés a internet mitjançant l'ús d'ordinador podran realitzar l'examen a través del telèfon mòbil havent comunicat prèviament aquesta situació a la coordinadora de l'assignatura.

2. Les practiques es valoraran en funció d'assistència, participació i els exercicis entregats en termini responnent a les preguntes plantejades en les pràctiques seleccionades.
3. Les tutories s'avaluaran per assistència, participació i els treballs entregats en termini responnent a les preguntes plantejades en les tutories seleccionats.
4. Les activitats d'avaluació contínua engloben l'assistència a classe i participació.

Referències

Es manté la bibliografia recomanada en la Guia Docent.